

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **M. C.,**
bytem .
zastoupený JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou
sídlem Nuselská 499/132, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2020, č. j. MPSV-2020/80030-911

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, se přiznává odměna ve výši 3 146 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2020, č. j. MPSV-2020/80030-911, jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také „správní řád“) zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 30. 12. 2019, č. j. 21988/2019/AAI (dále také „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto o přiznání příspěvku na živobytí ve výši 1 671 Kč měsíčně od října 2019.

2. Žalobce v žalobě namítal, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím žalovaného s tím, že rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodu a také za nezákonné. Tvrdil, že žádost podal dne 30. 10. 2019, ale na měsíc srpen 2019. Nebylo mu známo, z jakého důvodu mu byla přiznána dávka až za měsíc říjen 2019, když doposud nebyl posuzován měsíc srpen. V případě, že by podal dříve žádost, byla by považována za předčasnou, neboť do této doby nebylo rozhodnuto o jeho předchozích žádostech.
3. Žalobce dále namítal, že v rozhodnutí chybí výpočet celkových započitatelných příjmů, z nichž správní orgány vycházely. Nebylo mu zřejmé, jak dospěl správní orgán prvního stupně k částce 2 869 Kč. Žalovanému vytýkal, že nezohlednil další diety, které je nucen držet. Žalobce také namítal, že v rozhodnutí zcela chybí, za jakou osobu je považován při posuzování částky na živobytí ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPHN“). Měl za to, že v rozhodnutí chybí, z jakého právního předpisu vycházel správní orgán při stanovení částky na živobytí. Zcela pak dle jeho názoru chybí popis diet, které jsou důležité pro stanovení této částky. Rozhodnutí tak považoval za nevhodně vysvětlené, nedostatečně odůvodněné, v důsledku čehož ho měl za nesrozumitelné. Dále si žalobce stěžoval na postup správního orgánu prvního stupně, neboť se mu nedostává základního poučení a on pak svými podáními činí jednoduchou agendu velmi nepřehlednou.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, zrekapituloval dosavadní průběh řízení a následně se podrobně vyjádřil k žalobním námitkám. Měl za to, že výpočet výše příspěvku na živobytí je správný a je vyčerpávajícím způsobem odůvodněn a vysvětlen v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přesto jej ve vyjádření podrobně zopakoval. K tvrzení žalobce, že se jedná o žádost s nárokem od 1. 8. 2019, uvedl, že dle ZPHN není možné podat žádost o dávku se zpětnou platností. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalobce k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
7. Ve správním spise se pro daný případ nalézají tyto podstatné dokumenty: žádost žalobce o příspěvek na živobytí ze dne 30. 10. 2019, oznámení správního orgánu prvního stupně o přiznání dávky č. j. 20541/2019/AAI ze dne 28. 11. 2019, námitky žalobce ze dne 12. 12. 2019, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. 21988/2019/AAI ze dne 30. 12. 2019, odvolání žalobce ze dne 15. 1. 2020, žalobou napadené rozhodnutí č. j. MPSV-2020/80030-911 ze dne 17. 4. 2020.
8. Soud ze správního spisu (s přihlédnutím ke správním spisům předloženým k řízením, která jsou u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 13 Ad 14/2020 a 13 Ad 15/2020) zjistil, že dne 30. 10. 2019 žalobce požádal o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí ode dne 1. 8. 2019. Oznámením správního orgánu prvního stupně č. j. 20541/2019/AAI ze dne 28. 11. 2019 byl žalobci přiznán příspěvek na živobytí ve výši 1 671 Kč měsíčně od října

2019. Proti tomuto oznámení podal žalobce dne 12. 12. 2019 námitky, a proto bylo o dávce vydáno rozhodnutí č. j. 21988/2019/AAI ze dne 30. 12. 2019 s podrobným odůvodněním výpočtu výše dávky. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 15. 1. 2020 odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

10. Podle ust. § 44 odst. 1 správního řádu *řízení o žádosti je zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení (dále jen "žádost"), došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.*
11. Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) bodu 3 ZPHN *pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 80 % příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění.*
12. Podle ust. § 9 odst. 2 ZPHN *příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, ale dotyčná osoba takové náklady prokazatelně vynakládá, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře*
13. Podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) ZPHN *částka živobytí osoby činí u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let částku životního minima, popřípadě zvýšenou podle § 29.*
14. Podle ust. § 38 odst. 1 ZPHN *nárok na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.*
15. Podle ust. § 38 odst. 3 ZPHN *dávka, na kterou vzniká nárok splněním podmínek stanovených tímto zákonem (odstavec 1), náleží osobě od prvního dne kalendářního měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání dávky, pokud v něm osoba zároveň splnila všechny podmínky pro přiznání nároku na dávku, jinak od prvního dne kalendářního měsíce, kdy výše uvedené podmínky splnila.*
16. Podle ust. § 1 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi *částka živobytí osoby, jejíž zdravotní stav podle doporučení příslušného odborného lékaře vyžaduje zvýšené náklady na dietní stravování, se zvyšuje měsíčně u diety diabetické o 1 130 Kč.*
17. Pokud žalobce tvrdil, že dne 30. 10. 2019 podal žádost na měsíc srpen 2019, tak k tomu soud musí konstatovat, že takovou možnost ust. § 38 odst. 3 ZPHN neumožňuje. Dávky pomoci v hmotné nouzi reagují na akutní situaci, kdy je nezbytné, aby žadatel pomoc vyhledal okamžitě, když tíživá situace nastane a nemá jinou možnost, jak situaci řešit. Dle ZPHN dávka náleží osobě od prvního dne kalendářního měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání dávky, pokud v něm osoba zároveň splnila všechny podmínky pro přiznání nároku na dávku. Je tedy zřejmé, že dávku nelze přiznat dříve než v měsíci, ve kterém byla u správního orgánu podána žádost o dávku, v posuzovaném případě tedy od října 2019.

18. Tvzení žalobce o tom, že mu v dřívějším podání žádosti o dávku příspěvek na živobytí za srpen 2019 bránila skutečnost, že by tato byla považována za předčasnou, protože doposud nebylo rozhodnuto o jeho předchozích žádostech, považuje zdejší soud za zcela účelové a ničím nepodložené. Vzhledem k tomu, že žádost žalobce o příspěvek na živobytí č. j. 18681/2019/AAI byla podána až dne 30. 10. 2019, tak nemohla být důvodem pro žalobcem tvrzené odmítání žádosti v srpnu či září roku 2019, nadto žalobce nedoložil, že by správní orgány v září roku 2019 nebo dříve jeho žádosti odmítly a ze spisového materiálu, který byl soudu předložen, nic takového nevyplývá.
19. Žalobce konstatoval, že v napadeném rozhodnutí chybí výpočet celkových započitatelných příjmů, z nichž správní orgány vycházely, to ovšem není pravdou, neboť na str. 2 napadeného rozhodnutí žalovaný uvádí, jak dospěl k částce 2 869 Kč (celkové započitatelné příjmy žalobce). Příjem žalobce tvořil starobní důchod ve výši 5 518 Kč, kdy za příjem se dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) bodu 3 ZPHN považuje 80% příjmu z důchodu poskytovaného v rámci důchodového pojištění, což v posuzovaném případě činí 4 414,40 Kč. Dle ust. § 9 odst. 2 ZPHN se příjmem osoby pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem dle odst. 1 (tedy 80% ze starobního důchodu) snížený o přiměřené náklady na bydlení. Za přiměřené náklady na bydlení se považují odůvodněné náklady na bydlení, nejvýše však do částky 30% příjmu osoby nebo 35% v Praze. Odůvodněné náklady jsou u žalobce počítány ve výši skutečných nákladů na bydlení tedy 4 469 Kč, kdy tato částka je však vyšší než nejvyšší započitatelná částka 35% z příjmu, proto byly započítány přiměřené náklady na bydlení ve výši 1 545, 04 Kč, které činí 35% příjmu žalobce. Dle ust. § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi proto činí celkové započitatelné příjmy žalobce 2 869 Kč, neboť tato částka představuje rozdíl částek 4 414, 40 Kč a 1 545, 04 Kč.
20. Dále bylo namítáno, že v napadeném rozhodnutí chybí, za jakou osobu je žalobce považován ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) ZPHN, také z jakého předpisu správní orgán vycházel při stanovení částky živobytí a popis diet žalobce. K tomu zdejší soud poukazuje na str. 3 napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný uvedeným námitkám věnoval. Přestože v napadeném rozhodnutí není explicitně uvedeno, že žalobce je považován za osobu dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) ZPHN, tak ze str. 2 napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný žalobce posuzoval jako osobu podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) ZPHN, neboť zde na toto ustanovení konkrétně odkazuje a i ve zbylé části napadeného rozhodnutí žalobce označuje za poživitele starobního důchodu. Dle soudu je takovýto odkaz dostatečný, pokud je ve shodě s celým přezkoumávaným rozhodnutím, tak jako tomu je v posuzovaném případě. Není také podstatné, za kterou z osob uvedených v ust. § 24 odst. 1 písm. a) ZPHN žalovaný žalobce považoval, neboť na jeho postavení v řízení tato skutečnost nemá žádný vliv, a mimo to je z rozhodnutí zřejmé, že žalobce je považován za poživitele starobního důchodu dle výše uvedeného ustanovení ZPHN. Soud se neztotožnil ani s tím, že by v napadeném rozhodnutí nebylo uvedeno, z jakého právního předpisu vycházel správní orgán při stanovení částky na živobytí, když napadené rozhodnutí obsáhle cituje ze ZPHN jednotlivá ustanovení, která při stanovení částky na živobytí použil. Soud pro přehlednost pouze rekapituluje, že v případě žalobce byla částka na živobytí stanovena jako částka životního minima ve výši 3 410 Kč (§ 24 odst. 1 písm. a) ZPHN), kdy tato částka byla navýšena o náklady na dietní stravování pro diabetickou dietu o 1 130 Kč dle ust. § 1 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi, částka na živobytí tedy v případě žalobce činila 4 540 Kč (součet životního minima 3 410 Kč a nákladů na diabetickou dietu 1 130 Kč). Pokud žalobce namítal, že v napadeném rozhodnutí chybí popis diet, tak dle soudu ze spisového materiálu neplyne, že by žalobce

dodržoval další diety, nebo přinejmenším jejich existenci nedoložil lékařským potvrzením. Ze spisového materiálu je zřejmé, že žalobci byla potvrzena diabetická dieta od 24. 2. 2007 a následně od 14. 2. 2014, další diety žalobce neuvedl, ani nedoložil také v řízení před odvolacím orgánem, ani v řízení před zdejším soudem. Ze zjištěného skutkového stavu tedy vyplývá, že žalobce dodržoval pouze diabetickou dietu, která byla následně zohledněna v napadeném rozhodnutí. Pokud žalobce rozporuje, že měl zvýšené náklady na dietní stravování jinak než diabetickou dietou, tak měl tuto skutečnost doložit správním orgánům odbornou lékařskou zprávou.

21. Námitka ohledně neposkytnutí sociálního poradenství je zcela obecná. Soud v této souvislosti pouze konstatuje, že správní orgány v průběhu řízení plnily svou poučovací povinnost, ze správního spisu nevyplývá, že by žalobce v průběhu řízení o sociální poradenství požádal. Nicméně, otázka poskytnutí či neposkytnutí sociálního poradenství není podstatná z hlediska hodnocení, zda je rozhodnutí přezkoumatelné či zákonné a výpočet dávky v hmotné nouzi příspěvek na živobytí správný.
22. Poslední námitka týkající se přizpůsobení odůvodnění rozhodnutí skutečnosti, že žalobce je starobní důchodce neznalý práva sociálního zabezpečení, je dle zdejšího soudu zcela nedůvodná, protože rozhodnutí správních orgánů, zejména rozhodnutí žalovaného, jsou velice přehledná a podrobně popisují jednotlivé kroky postupu výpočtu částek pro určení výše dávky. Pokud i přesto žalobce nerozumí rozhodnutím a postupům správních orgánů, tak může vyhledat bezplatnou právní pomoc, nebo se obrátit na okresní správy sociálního zabezpečení, které poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení. Po správních orgánech nelze požadovat, aby přizpůsobovaly odůvodnění jednotlivých rozhodnutí znalostem každého individuálního žadatele, pokud tato rozhodnutí splní základní požadavky na ně kladené právními předpisy.
23. Soud shledal, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nevykazují znaky nepřezkoumatelnosti, jsou srozumitelná i dostatečně odůvodněná, jsou zřejmé skutkové a právní důvody, o které se opírají, úvahy správních orgánů jsou logické a koherentní. Skutkový stav byl spolehlivě zjištěn, žalobce se mohl ke všemu podstatnému vyjádřit a doplnit podklady, bylo pečlivě přihlíženo ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a napadené rozhodnutí nepostrádá řádné odůvodnění.
24. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému nenáleží podle zákona.
26. Soud přiznal právní zástupkyni žalobce, která byla v této věci žalobci ustanovena soudem, odměnu za dva úkony právní služby podle ust. § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) po 1 000 Kč, tedy celkem 2 000 Kč. Dále jí byla přiznána náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu po 300 Kč, paušální náhrada tedy celkem 600 Kč. Právní zástupkyně žalobce je plátcem DPH, soud tak dle § 57 odst. 2 s. ř. s. zástupkyni žalobce dále přiznal i částku odpovídající příslušné sazbě daně ve výši 546 Kč. Náhrada nákladů řízení tedy celkem činí částku ve výši 3 146 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. září 2022

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně